

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/155/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124207314
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3124207314.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členiek senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Miriam Štillovej, v právnej veci navrhovateľa/povinného platiť výživné A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t.č. bytom C. D. XXX, zastúpeného právnou zástupkyňou JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, advokátkou, so sídlom v E., F. D. G. XXXX/XXX, proti oprávnenému na výživné H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t.č. bytom I. B., D. XX/XX, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Jozefom Zemkom, advokátom, so sídlom H. J. XX, E., A. konaní o zníženie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie oprávneného z výživného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 86Pc/18/2024-135 zo dňa 19. mája 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trenčín znížil vyživovaciu povinnosť otca – povinného z vyživovacej povinnosti voči oprávnenému, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 34P/98/2018-158 zo dňa 30.11.2018 zo sumy 300,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne s účinnosťou od 07.06.2024, ktorú sumu je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávneného.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v spojení s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od poslednej úpravy výživného došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom. Prihliadol pritom i na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp.zn. 15Pc/13/2019 zo dňa 17.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoP/21/2020-106 zo dňa 08.10.2020, ktorým bol návrh povinného – otca na zrušenie vyživovacej povinnosti voči oprávnenému zamietnutý a sudy konštatovali, že priznanie invalidného dôchodku samo osebe nie je dôvodom pre zrušenie vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu. Invalidný dôchodok oprávneného predstavoval v tom čase sumu vo výške 372,- Eur a nepostačoval na pokrytie jeho potrieb, keď neuhradená suma v tom čase predstavovala cca 628,- až 728,- Eur a každý z rodičov by mal zo svojich prostriedkov vykryť potreby v sume cca 314,- až 364,- Eur. Súd v tom čase zároveň zohľadnil celodennú starostlivosť matky.

V súčasnej dobe mal súd preukázané, že oprávnený trpí detskou mozgovou obrnou, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 76 %, vyžaduje nepretržitú starostlivosť, pričom tento stav je trvalý a veľmi nepriaznivý. Bol mu priznaný invalidný dôchodok, ktorého výška bola v roku 2024 na úrovni 510,- Eur a od 01.01.2025 v sume 520,80 Eur.

Premennivý príjem oprávneného na základe dohôd s C. E. predstavuje cca 163,- Eur mesačne, poberá príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov v súvislosti so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v sume 45,- Eur a príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov v súvislosti s hygienou, opotrebovaním bielizne a bytového zariadenia v sume 25,- Eur. Celkové príjmy

oprávneného teda predstavujú sumu cca 790,- Eur mesačne, pričom mesačné výdavky súd ustálil na výšku cca 1.000,- až 1.100,- Eur mesačne. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami oprávneného oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu v súčasnosti, podľa súdu prvej inštancie, predstavuje 260,- Eur, čo je potrebné zabezpečiť z prostriedkov obidvoch rodičov, pričom na každého z nich by pripadala suma 130,- Eur. Tu ale súd prvej inštancie tak, ako v predchádzajúcom rozhodnutí, prihliadol na poskytovanie starostlivosti zo strany matky, ktorá poberá príspevok na opatrovanie v sume 615,50 Eur a okrem toho jej povinný v rámci vyporiadania BSM vyplatil sumu 25.000,- Eur a v mesačných splátkach po 150,- Eur jej bude splácať 3.500,- Eur.

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu oprávnený z vyživovacej povinnosti. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, návrh navrhovateľa na zníženie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu zamietnuť, eventuálne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Súd prvej inštancie síce v rozhodnutí konštatuje, že medzi účastníkmi došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zmenu výživného a sumu 150,- Eur považoval v tomto prípade za primeranú, ale nedostatočným spôsobom prihliadol na majetkové pomery otca – povinného. Povinný počas konania nadobudol do svojho vlastníctva viaceré nehnuteľnosti, ktorých hodnota je významná a má priamy vplyv aj na jeho možnosti a schopnosti plniť vyživovaciu povinnosť, ktoré skutočnosti sa pokúsil pred súdom zamlčať a čo sa neskôr ukázalo ako nepravdivé tvrdenie z jeho strany. Nedostatočne sa súd prvej inštancie vyporiadal aj s otázkou údajnej pôžičky vo výške 25.000,- Eur, ktorú mal povinný získať na základe Zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 29.04.2025, teda len niekoľko dní pred konaním pojednávania. Z tejto zmluvy vyplýva, že predmetné finančné prostriedky boli určené na úhradu záväzku voči matke oprávneného, avšak je preukázateľné, že povinný uhradil sumu 25.000,- Eur na vyrovnanie podielu z BSM už dňa 20.03.2025, teda viac ako mesiac pred uzatvorením spomínanej zmluvy o pôžičke. Na poslednom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 19.05.2025 povinný uviedol, že túto pôžičku obdržal v hotovosti a v častiach po 500,- Eur si ju vkladal na svoj bankový účet, údajne, aby to nebolo podozrivé. Táto časová následnosť vzbudzuje závažné pochybnosti o pravosti účelnosti predmetného právneho úkonu a nasvedčuje tomu, že zmluva bola uzatvorená dodatočne len formálne s cieľom späťne zakryť skutočný pôvod finančných prostriedkov. I znížením vyživovacej povinnosti musí nastať závažná zmena pomerov na strane povinného alebo oprávneného a takáto zásadná zmena pomerov na strane oprávneného preukázaná nebola. Naproti tomu však podľa jeho názoru prišlo k zásadnej zmene pomerov na strane povinného, a to prírastkom jeho majetku minimálne o nadobudnutie nehnuteľností na základe dedičského konania.

Záverom poukázal na to, že na pojednávaní dňa 19.05.2025 súd neumožnil právnenému zástupcovi využiť právo záverečnej reči. V Zápisnici o pojednávaní zo dňa 19.05.2025 síce uvádza, že právny zástupca oprávneného nevyužil právo na záverečnú reč, avšak toto tvrdenie nezodpovedá skutočnosti, keď účastníkom prakticky v tomto smere nedal vôbec priestor. Bez akéhokoľvek vyzvania strán na zhrnutie ich stanovísk, bez udelenia slova na záverečné reči priamo pristúpil k vydaniu uznesenia o skončení dokazovania a následnému vyhláseniu rozsudku. Upretie, resp. odňatie práva sporovej strane predniesť pred skončením dokazovania záverečnú reč predstavuje zásah do jej základného práva na súdnu ochranu podľa ust. § 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru a do princípu rovnosti strán v zmysle Čl. 6 ods. 1 CSP, keďže účastníkom konania bolo fakticky znemožnené uplatniť svoje procesné právo vyjadriť sa ku skutkovým aj právnym otázkam veci bezprostredne pred rozhodnutím súdu.

4. Povinný z vyživovacej povinnosti sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 1, 3 CSP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd preukázané, že rozsah vyživovacej povinnosti otca – navrhovateľa voči v tom čase maloletému synovi (oprávnenému z výživného) bol naposledy určený rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 34P/98/2018-158 zo dňa 30.11.2018, právoplatného dňa 05.12.2018, kedy súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej

sa otec zaviazal platiť výživné pre maloletého syna v sume 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2018. V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 15Pc/13/2019 zo dňa 17.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoP/21/2020-106 zo dňa 08.10.2020, bol návrh navrhovateľa (povinného platiť výživné) na zrušenie vyživovacej povinnosti voči oprávnenému zamietnutý s konštatovaním, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči oprávnenému v celom rozsahu. Výška invalidného dôchodku v tom čase u oprávneného predstavovala sumu 372,- Eur, z ktorej oprávnený nebol schopný pokryť mesačné výdavky, predstavujúce 1.000,- až 1.100,- Eur.

7. Vychádzajúc z týchto skutočností s prihliadnutím na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, súd prvej inštancie postupoval správne, keď na základe návrhu povinného z vyživovacej povinnosti skúmal, či od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď znížil výživné zo strany povinného na sumu 150,- Eur mesačne.

8. Je nepochybné (tak, ako to správne konštatuje i súd prvej inštancie), že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov konania.

Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozsudku podrobne vyhodnotil pomery účastníkov v čase predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré zároveň porovnal s aktuálnymi pomermi, a to v odsekoch 13. až 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Z odôvodnenia rozhodnutia v týchto častiach je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd vychádzal, i to, akými úvahami sa riadil, a preto nemožno konštatovať, že by sa jednalo o nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, na ktoré poukazoval oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Pri rozhodovaní súd správne vyhodnotil majetkové pomery otca, prihliadol i na podiely, ktoré otec získal spolu so súrodencami v nehnuteľnostiach svojich právnych predchodcov, ako i na možnosť využitia tohto majetku. Pokiaľ i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje úver otca, ktorý, podľa jeho tvrdenia, mal byť použitý na úhradu BSM bývalej manželke – matke oprávneného, tento výdavok súd nezohľadnil pri rozhodovaní v prospech otca/povinného, a preto odvolací súd na túto námietku oprávneného neprihliadol. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, i existencia takéhoto úveru zo strany otca by nemala vplyv na výšku vyživovacej povinnosti v prospech oprávneného, keďže otec za sumu 25.000,- Eur získal majetkovú hodnotu zo spoločného majetku (BSM) po rozchode rodičov, nemožno teda konštatovať, že by z jeho strany takýmto spôsobom došlo k zníženiu majetkovej hodnoty.

K podstatnej zmene pomerov došlo i na strane oprávneného, ktorý bol v čase predchádzajúcej úpravy maloletým bez akéhokoľvek príjmu a v súčasnosti, na čo správne poukázal i súd prvej inštancie, dosahuje celkový príjem cca 790,- Eur mesačne.

Za takéhoto stavu potom dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že zníženie výživného zo strany otca – povinného z vyživovacej povinnosti o sumu 150,- Eur je primerané, zodpovedá zmeneným pomerom na strane účastníkov konania, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, ako je vyššie uvedené, v celom rozsahu potvrdil.

9. Odvolací súd neprihliadal ani na námietku zo strany oprávneného, týkajúcu sa nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým mal účastníkom odňať právo na využitie záverečnej reči. Právny zástupca oprávneného bol prítomný na pojednávaní dňa 19.05.2025. Mal možnosť namietať nesprávny procesný postup priamo do zápisnice o pojednávaní pred vyhlásením rozsudku. Ak tak neurobil a nenamietal nesprávnosť protokolácie zo strany súdu prvej inštancie, prvoinštančný súd dôvodne predpokladal, že nemá záujem využiť právo na záverečnú reč a pokračoval vyhlásením rozsudku.

10. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).